

هویت بخشی به ساختار کالبدی فضایی شهر بر اساس معماری بوم گرا مطالعه موردی شهر ایزده

فرشاد طهماسبی زاده^۱: مدرس گروه شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

نیلوفر ابوالحسنی: دانشجوی کارشناسی رشته معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد دولت آباد

امروزه شهرهای این مرز بوم کهن با مسائل و مشکلات بسیاری همچون آسفتگی دربعد، سیمای ناموزون، عدم برخورداری از فضای شهر متناسب با فرهنگ و هویت محلی و در یک کلام با بحران هویت مواجه شده اند. تحت تاثیر قرار گرفتن معماری و شهر سازی ایران در قرن اخیر از مدرنیسم و معماری برونگرا باعث شده تا ساختار فضایی و کالبدی بسیاری از شهر های ایران دچار بحران هویت گردد. لذا ضرورت دارد تا بر اساس عناصر هویت بخش بومی، خاص هر مکان تحت عنوان معماری بوم گرا به باز زنده سازی هویت در ساختار کالبدی و فضایی شهر اقدام کرد.

ایزده از جمله شهر های است که در چند دهه اخیر تحت تاثیر روند رشد شتابان شهر نشینی در ایران با رشد شتابان توسعه و گسترش یافته است. اما ساختار فضایی و کالبدی این شهر هیچ گونه سنخیتی با عناصر هویتی محیطی و فرهنگی بومی آن ندارد به عبارتی دچار بحران هویت گردیده است. لذا هدف از این پژوهش بررسی هویت ساختار کالبدی و فضایی شهر ایزده و ارائه راهکار های موردی با توجه به عناصر لینچ جهت هویت دادن به آن است. از نظر روش شناسی پژوهش حاضر از نوع توصیفی _ موردی و تحلیلی به جهت اینکه خط مشی و راهکار های عملی و اجرایی را جهت گر هگشایی مشکلات شهر ارائه می دهد کاربردی نیز می باشد. به منظور جمع آوری اطلاعات از ابزار های مشاهده های میدانی، مطالعات کتابخانه ای و اسنادی و ابزار های برداشت معماری استفاده شده است. از نتایج این پژوهش می توان به وجود بحران هویت در ساختار کالبدی فضایی شهر ایزده، وجود عناصر هویتی قوی در فرهنگ منطقه شهری ایزده، ارائه روش ها و نمونه های موردی در راستای هویت بخش به فضای شهر ایزده و ارائه چند نمونه طرح پیشنهادی در جهت هویت بخشی به فضای شهر به صورت اسکیس را می توان اشاره کرد.

واژگان کلیدی: هویت، بحران هویت، معماری بوم گرا، ایزده

مقدمه

ما جهان را از نیاکان به ارث نمی بریم بلکه از آیندگان وام می گیریم در این راه باید جهانی فکر کرد محلی عمل کرد. در دوره ی معاصر مشکلات کلان شهرها فقط در ازدیاد جمعیت، ترافیک، گرانی، اقتصاد و نابه سامانی های زیست محیطی خلاصه نمی شود، بلکه انواع ناهنجاری های رفتاری، مشکلات اجتماعی و فشارهای روحی و روانی ناشی از سیمای ناخوشایند بصری نیز خود دلایل کافی برای افزایش مسائل زندگی شهری و تنگ تر شدن عرصه بر جامعه ی امروزی است. به یقین آرامشی که از منظر مناسب شهری در پی استفاده ی صحیح از نشانه های شهری حاصل می شود، بی تاثیر در زندگی شهروند امروزی نخواهد بود. (کازرونی و جلالی، ۱۳۹۱: ۱۷۴) و باعث درک شهر و خاطره آفرینی در شهر خواهد شد (Crimson, 2005: 68) شهر مظهر نمایش فرهنگ و نمایش جمعی، حافظه جمعی و تصویر جمعی شناخته می شود (Leite, 2009)